

HOOFDSTUK XXIII

TERUG TE GENT

De dood van den opperbevelhebber wierp in het Vlaamsche kamp een hevige ontsteltenis. Het verhaal, dat Pieter van den Bosch had laten uitstrooien, als zou hij door een beroerte zijn getroffen, vond overal ingang.

De gravin, die zich te Brugge niet meer veilig voelde, verliet de stad bij het eerste morgengluren, door Gilbert Matheüssen en haar gevolg vergezeld.

Den volgenden dag bevond Simon Bette zich in een kalmere gemoedsstemming. Hij was een oppervlakkig man; in zijn vreugde en in zijn smart was hij even vurig als kortstondig.

Pieter van den Bosch opende de deur van zijn kamer en trad binnen.

— Heer Simon, sprak hij, ik moet u over een ernstig punt komen onderhouden.

— Spreek vrij, Pieter.

— Gij weet dat Jan Yoens mijn oom was, aldus sta ik in de naaste betrekkingen met Livia. Ik wil dus dat het meisje aan mijn zorgen wordt toevertrouwd en mijn huis met mij zal deelen.

Er kookte iets in het gemoed van Simon.

— Pieter van den Bosch, antwoordde hij, ik weet dat de goede Yoens bij zijn dood rustiger is ingesluimerd toen hem verzekerd was,

dat wij beiden voor zijne dochter zorgen zouden. Wij hebben hem zulks onder eede beloofd.

— Alles goed en wel, maar ik doe hier ten stelligste mijne rechten als bloedverwant gelden, en zoo het zijn moet, wil ik de zaak aan een raad onderwerpen.

— Doe al wat gij wilt, Pieter, hernam Simon beslist, ik wil den laatsten wil van den man handhaven.

Hij keek den jongen man bij deze woorden vastberaden in de oogen.

— Ik weet, voegde hij er bij, dat gij een goed soldaat zijt, een man die in het oogenblik van 't gevaar voor niets terugdeinst. Gij zijt groeopen om uw volk aan te voeren terwijl niets mij verbindt om het leger te volgen. Livia zou dus bij u geen tehuis vinden.

— Ik denk toch dat zij bij mij veiliger zal wezen dan bij u. Gij weet hoe geheel Gent tegen den graaf is opgestaan, alle weerbare mannen hebben de wapens opgenomen, de achterblijvers zal men als lafaards beschouwen; wanneer gij aan uw voornemen gevolg geeft om den strijd vaarwel te zeggen, zoo zal men u te Gent met den vinger wijzen. De dochter van onzen eersten aanvoerder zou dus niet in volle veiligheid bij u zijn.

Simon lachte zegevierend.

— Uw eigen woorden geven mij gelijk, sprak hij. Men zal weten, dat ik tehuis blijf om over de veiligheid van Livia, de geliefde dochter van den betreurden aanvoerder, te waken. En, voegde hij er bij, het hoofd in den nek werpend, ik ben als ridder, als hoofdman van het goudsmidsgilde en als burgemeester van Gent, in alle opzichten de meest geschikte persoon in de geheele stad, om een zoo teeder als lief meisje te beschermen.

Met deze woorden schoof hij zijn hoofddeksel recht, nam zijn stok, trad fier de kamer uit en liet Pieter van den Bosch beteuterd staan.

— De man heeft in dit opzicht gelijk, mompelde Pieter, doch in ieder geval wil ik een waakzaam oog op haar houden.

Op denzelfden morgen dat Livia Brugge verliet, togen al de Witkappen mede om het lijk van hun overleden aanvoerder naar zijn laatste rustplaats te volgen. Geheel Gent kwam het lijk te gemoet en een stoet monniken hief een plechtigen lijkzang aan.

De baar, door Pieter van den Bosch en vijf anderen gedragen, werd de stad binnengebracht. Een oneindige stoet Witkappen volgde het lijk; duizenden van hen droegen flambouwen, waarmede zij het lijk tot in de kerk vergezelden.

Na de begrafenis nam de waardige heer Simon Bette de snikkende Livia mede naar huis. De goudsmid wilde zich in de armen werpen van zijne teedere echtgenoot, doch deze hield hem met een ruw gebaar tegen.

— Waar komt ge vandaan?

— Maar dat weet gij toch wel! Ik kom van het slagveld en heb Brugge ingenomen.

Judith bezag hem medelijdend.

— Gij Brugge ingenomen? Maar gesteld dat gij waarheid spreekt, zoo strekt u die daad tot eeuwige schande.

— Schande?... Judith...

— Zwijg, man. Ik noem het een schande, een drievoudige schande. Zijt ge dan vergeten wat de graaf voor u deed, hoe hij u van een armen ambachtsman tot ridder verhief en aldus mogelijk maakte dat gij tot een der burgemeesters van Gent werdt aangesteld? Zijt gij vergeten, drie-maal ondankbare kerel, dat gij met den graaf de schitterendste zaken dreeft, die u aanzien en rijkdom schonken? En nu gaat een burgemeester, een man, die de wet tot in hare minste beteekenis moet uitvoeren, zich aan het hoofd van een bende oproerlingen plaatsen. O, God, het is verschrikkelijk!

En de arme Judith barstte in een heeten tranenvloed los.

— En intusschen, vervolgde zij, laat hij mij alleen, terwijl gedurende zijn afwezigheid mijn huis bezoedeld wordt door heksen en ander gebroed. Ik heb wel voorspeld, dat haar komst ongeluk over mijn huis zou roepen... het is verschrikkelijk... verschrikkelijk...

— Wier komst? vroeg Simon.

— Wel van die vervloekte heks Ursula. Sinds gij in betrekking staat met die oproerlingen, wordt mijn huis bezocht door allerlei slecht volk. Maar ik heb er genoeg van, ik wil vertrekken, in ballingschap leven, liever nog dan deze schande langer te dragen.

Simon wierp zich voor haar op de knieën en bezwoer haar toch toegevend te willen zijn. Hij was gedwongen geweest door de omstandigheden en wilde verder niets te maken hebben met die Witkappen.

Op deze woorden droogde zij haar tranen af en keek hem streng aan.

— Op één voorwaarde wil ik u vergiffenis schenken! sprak zij.

— Laat hooren, mijn lieve engel!

— Dat gij u op de bloote knieën voor den graaf zult werpen en hem ootmoedig om vergiffenis smeeken.

De eisch was hard, maar Simon stemde toe.

— Ook moet gij in het openbaar afbreken met die vervloekte Witkappen.

— Maar bedenk eens, Judith, waagde Simon te zeggen, hoe gevaarlijk dat zou zijn, want de Witkappen zouden ons huis komen plunderen. Daaraan had Judith niet gedacht.

— Ik zal mij van hen verwijderd houden, hernam de goudsmid, zonder hen in het minst te krenken, want in den huidige tijd kan men nooit te voorzichtig zijn.

— Dat de duivel de hoofdmannen uwer vervloekte Witkappen hale. Uw Pieter van den Bosch, uw Jan Yoens en de anderen.

Simon hield haar met een gebaar tegen.

— Vrouw! riep hij verschrikt uit, laster niet, vervloek geen doode!

— Wat... wie dood ?

— Weet gij het verschrikkelijke nieuws niet, weet gij dan niet voor wien den ganschen dag de klokken hebben geluid, voor wien in alle kerken plechtige diensten werden gecelebreerd ?

— Is de graaf dood, vermoord ?

— Neen, de graaf bleef ongedeerd.

— Voor wien luidden dan de klokken ?

— Voor Jan Yoens !

Een glimlach verscheen op haar lippen.

— Dan heeft hij zijn verdiend loon.

— Vrouw, die man was een held !

— Ja, in zijn soort.

— Nogmaals, vrouw, sprak de man met een vastberadenheid, die hij niet gewoon was voor zijn Judith aan den dag te leggen, die man was een held en God hebbe zijne ziel. Laster geen doode !

— Mij is het wel, doch ik kon den man niet uitstaan.

— Ach, Judith, hij is dood en heeft van 's levens barheid niets meer te duchten. Maar...

— Maar ?...

Simon naderde haar streelend.

— Judith lief, ik weet welk een teedere ziel gij hebt, hoe het lot van een arm mensch u de tranen uit de oogen perst, ik weet dat gij een meêwarig hart bezit en...

— En ?... vroeg zij verbaasd.

— Jan Yoens liet een wees na, een dochter, een engel liever, de goedheid in persoon, de schoonheid in al haar vormen. Zij heeft groote schoone oogen, die een verblindend licht afwerpen, lokken waardig om een heiligenbeeld te omkransen, een...

— Zou men niet zeggen, dat gij op dit meisje verliefd zijt ! barstte Judith los.

— Vrouw, het schoone laat mij niet ongevoelig, daarom huwde ik u.

Deze zinspeling trof haar doel, want Judith werd kalmer.

— Zij is thans een arme wees, een arm verlaten kind, zonder ouders of vrienden, alleen op de wereld, geheel alleen, en daarom... daarom heb ik gedacht, dat het u behaaglijk zou zijn, behaaglijk aan uw medelijdend hart, haar hier in huis op te nemen als ons kind, als onze dochter, daar God ons toch geen kinderen schonk... Zeg, vrouw, wilt gij zulks, het zal ons zegen schenken.

Dit mengsel van vleierij en goedhartigheid had een zonderlinge uitwerking en bracht een feit teweeg, dat sinds lang onbekend was gebleven in het leven van den goudsmid.

Zijne wederhelft vloog hem om den hals en kuste hem onder de betuiging eener hartelijke genegenheid.

— Simon, sprak zij, daaraan herken ik den man met het edel hart,

vol waardeering voor het lot van anderen, vol genegenheid voor uwe zoo troostelooze echtgenoot... ja, het meisje zal ons welkom zijn, zij zal aan onzen disch zitten als het kind van den huize... God wilde niet dat ik de moedervreugde genoot, zij zal ons kind wezen, onze innig geliefde dochter.

— Vrouw, zoo is het goed. Dat God u voor deze daad zegene.

— Breng haar hier, Simon.

— Ja, ik loop al.

De man haastte zich de trappen af, nam Livia bij de hand en bracht haar naar boven.

Livia weende en dankte in hartroerende woorden de vrouw voor hare goedheid, haar belovend een dankbaar kind te zijn.

Van Zoen

en de Witte
Kaproenen

Van Laeken

L. OPDEBEEK - UITGEVER - ANTWERPEN

LODEWIJK VAN LAEKEN

JAN YOENS

EN DE WITTE KAPROENEN

Pentteekeningen van JAN WATERSCHOOT

NIEUWE, GEHEEL HERZIENE UITGAVE

L. OPDEBEEK — UITGEVER — ANTWERPEN

1943

wanhopig vooruitzicht dat hem voor de oogen blonk, bracht tegelijk orde, regelmaat en gehoorzaamheid te weeg, drie zaken die een krachtig leger onontbeerlijk zijn.

Wanneer iedereen genuttigd had, knielde Artevelde neer, dankte den Heer en nam een weinig aarde in de hand.

— O, geheiligde grond, gedrenkt met het bloed onzer vaders

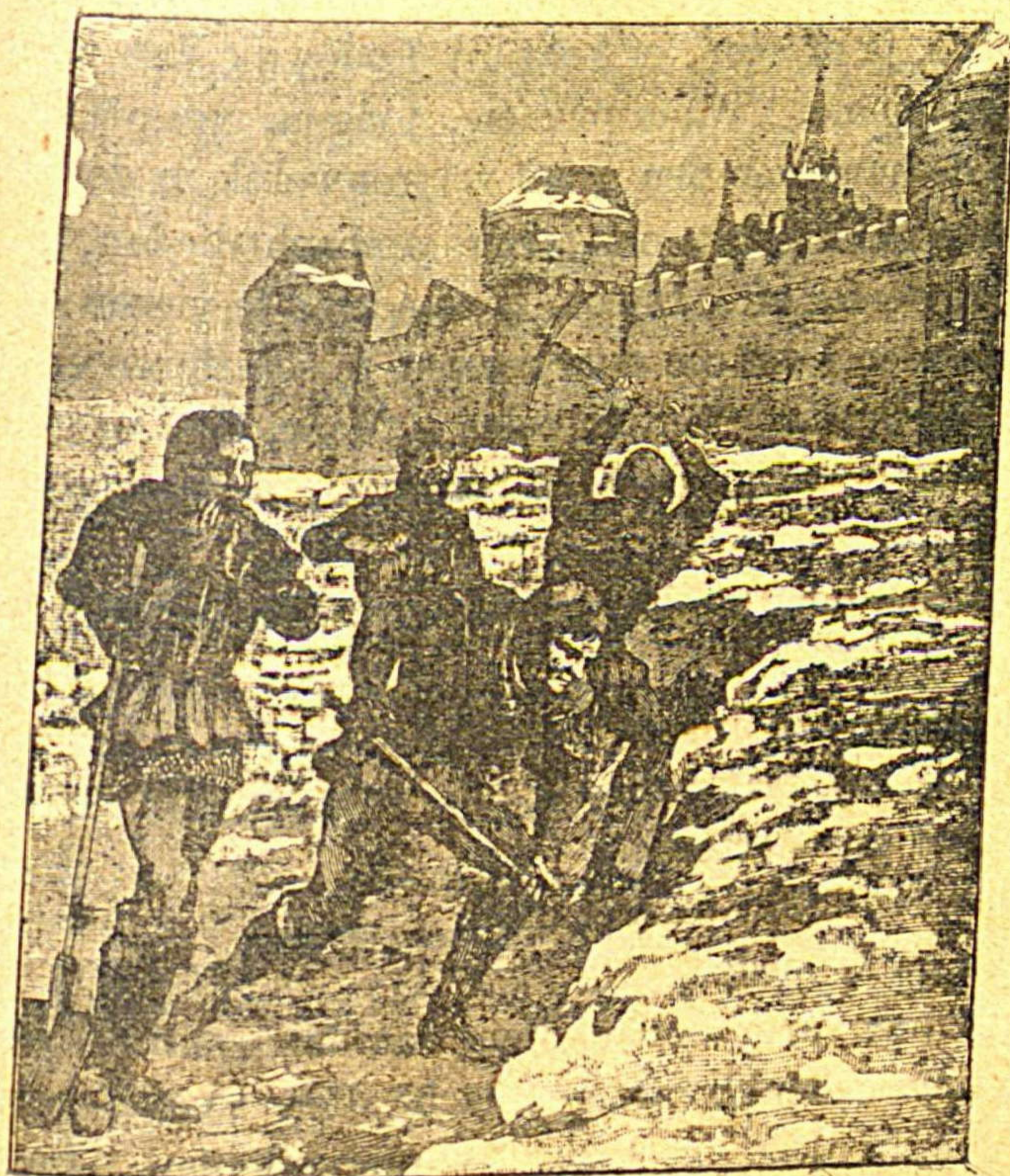
De Gentenaars verwenschen de belegeraars die de met voorraad aangekomen schepen kaapten.

sprak hij, voor u willen wij thans ons bloed vergieten, voor u stellen wij goed en leven veil. Dat God u bescherm!

Hij at een weinig van de aarde, voorbeeld hetwelk door al zijn manschappen in heilige vervoering werd gevolgd.

Daarna wachtte men kalm den vijand af.

— In mijn bed liggen, 't is morgen toch geen werkdag, er zal weer te drinken zijn, te drinken, zoolang die brave Witte Kaproenen in de stad blijven. Hum ! Die vervloekte graaf had toch lekkeren wijn !

De belegering van Gent.

— Nu ! Nu ! Laat ons maar door en drink de flesch dan morgen alleen uit.

— Alleen uit drinken, ik ? Voor wie aanziet gij mij dan, poezeke ? Als ik een maat tegenkom trakteer ik hem en als ik zoo'n aardig ding

De Witte Kaproenen

Historische Roman

DOOR

LODEWIJK VAN LAEKEN

NATIONALE DRUKKERIJ
St-Willebrordsstraat, 57 Antwerpen.

1902.